

*รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

อมรรัตน์ ห่อพรม

โรงเรียนบ้านม่วงนาดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

Corresponding author e-mail: atamornratt@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพข้อมูลพื้นฐานด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนบ้านม่วงนาดี 2) พัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในยุคดิจิทัล 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้น และ 4) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง รวม 188 คน และผู้เชี่ยวชาญ 13 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบตรวจสอบ และแบบทดสอบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา สถิติเชิงพรรณนา ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI modified) และสถิติ Paired t-test ผลการวิจัยพบว่า 1. ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัล แต่ยังมี ความต้องการพัฒนาในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้ และด้านการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี อีกทั้งได้สังเคราะห์สมรรถนะสำคัญด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การออกแบบและวางแผน 2) วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย 3) การใช้สื่อและเทคโนโลยี 4) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผล 2. รูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการพัฒนา ระบบสนับสนุน เงื่อนไขความสำเร็จ และการ ประเมินผล ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญพบว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ได้จริงใน ระดับมากที่สุด 3. ผลการทดลองใช้ พบว่า ครูมีพัฒนาการด้านสมรรถนะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกกรอบตาม กระบวนการ PDCA และมีคะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (พัฒนาการสัมพัทธ์เฉลี่ยร้อยละ 87.31) 4. รูปแบบมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ ของนักเรียน คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง แสดงถึงความยั่งยืนและ ความเป็นไปได้ในการนำไปขยายผลในระดับสถานศึกษาและบริบทที่คล้ายคลึงกัน

คำสำคัญ: สมรรถนะของครู; การจัดการเรียนรู้เชิงรุก; ยุคดิจิทัล

An Administrative Model to Enhance Teachers' Active Learning Competency in the Digital Era for Student Quality Development at Banmuangnadee School

Amornrat Horpram

Ban Muang Nadi School, Ubon Ratchathani Primary Educational
Service Area Office 5, Thailand

*Corresponding author e-mail: atamornratt@gmail.com

Abstract

This research aimed to: (1) investigate the current conditions of active learning management in the digital era among teachers at Ban Muang Nadi School, (2) develop an administrative model to enhance teachers' competencies in digital-era active learning management, (3) implement the developed model, and (4) evaluate its effectiveness. The target group consisted of 188 participants, including school administrators, teachers, students, and stakeholders, along with 13 experts. The research instruments included document analysis forms, in-depth interview forms, questionnaires, assessment forms, verification forms, and achievement tests. Data were analyzed using content analysis, descriptive statistics, Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}), and paired t-tests. The research findings revealed that 1) Teachers were aware of the importance of active learning management in the digital era but still required development in all aspects, particularly in lesson planning and the application of digital media, innovations, and technology. Five key competency components were synthesized: (1) instructional design and planning, (2) diversified and practical learning approaches, (3) utilization of media, innovations, and technology, (4) creation of active learning environments, and (5) assessment and evaluation. 2) The developed administrative model comprised six major components: principles, objectives, development process, support system, success conditions, and evaluation procedures. Expert validation revealed that the model demonstrated accuracy, appropriateness, and high feasibility. 3) The implementation results indicated that teachers' competencies continuously improved across all PDCA cycles, and the post-development scores were significantly higher than the pre-development scores at the .05 level (with an average relative progress rate of 87.31%). 4) The model proved to be effective, sustainable, and practical, yielding positive impacts on student learning outcomes, teaching quality, and stakeholder satisfaction.

Keywords: Teacher competency; Active learning management; Digital era

บทนำ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนชาวไทยทุกคน ที่รัฐมีหน้าที่จัดให้เพื่อพัฒนาศักยภาพของ คนไทยทุกช่วงวัยอย่างสมบูรณ์รอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม และทักษะชีวิต โดยมุ่งหวัง ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และสมรรถนะที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข เป็นพลเมืองที่มี คุณภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีเสถียรภาพและความมั่นคง ทั้งนี้เพื่อให้ ประเทศไทยสามารถแข่งขันและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 ตามแผนการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้กำหนดเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะที่ จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ผ่านแนวคิด 3Rs ได้แก่ การอ่านออก การเขียนได้ และการคิดเลขเป็น และ 8Cs ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสร้างสรรค์และนวัตกรรม ความเข้าใจต่างวัฒนธรรม การ ทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ การสื่อสารและการรู้เท่าทันสื่อ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะอาชีพ และการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ คุณธรรม และทักษะชีวิตที่จำเป็น เพื่อการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดและลงมือปฏิบัติจริงอย่างมีความหมาย เพื่อให้ สามารถดำรงชีวิตในสังคมยุคดิจิทัลได้อย่างมีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

โรงเรียนบ้านม่วงนาดีเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ที่ให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ชนบท ของจังหวัดอุบลราชธานี อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (หรือ สมศ.) ในการประเมินคุณภาพภายนอก ทั้งในรอบที่ 1 (พ.ศ. 2547) รอบที่ 2 (พ.ศ. 2550) และรอบที่ 3 (พ.ศ. 2554) พบว่า โรงเรียนมีข้อจำกัดสำคัญในมาตรฐานด้าน ผู้เรียน ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และวิสัยทัศน์ มาตรฐานที่ 5 ความรู้และทักษะตามหลักสูตร และมาตรฐานที่ 6 ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยผลการประเมินทั้ง 3 รอบ อยู่ในระดับ “พอใช้” อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาใน การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ยังไม่บรรลุผลในระดับที่ควรจะเป็น (โรงเรียนบ้านม่วงนาดี, 2566) นอกจากนี้จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี ในปีการศึกษา 2566 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผล การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ต่ำกว่าระดับประเทศ (โรงเรียนบ้านม่วงนาดี, 2567)

จากปัญหาและข้อเท็จจริงที่กล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาสมรรถนะของครูในการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัล เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียนและความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 หากครูขาดสมรรถนะดังกล่าว จะส่งผลต่อการพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องมีรูปแบบการบริหารที่มี ประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบท เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและยั่งยืน อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้อย่างมีความหมาย มี ทักษะที่จำเป็น และพร้อมเผชิญกับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างมั่นคง ดังนั้น การพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Hattie (2023) ได้ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนคือ สมรรถนะ ของครูและการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงมากต่อผลลัพธ์ของผู้เรียนและสอดคล้องกับ อนุสสุรา เฉลิมศรี (2563) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้แนวทางหนึ่งที่ เหมาะสมสำหรับนักเรียนในยุคปัจจุบันที่ช่วยแก้ไขและยกระดับคุณภาพของนักเรียน และ Hamzah, N. H., Nasir,

M. K. M., & Wahab, J. A. (2021) ที่พบว่า ความสามารถในการวางแผนและจัดโปรแกรมภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสำคัญ และสามารถช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ ดังนั้นการพัฒนาให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัล จึงเป็นประเด็นที่สำคัญในการพัฒนาครู

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนบ้านม่วงนาดี เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัล จึงได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ” โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารที่ส่งเสริมการพัฒนาครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเสริมสร้างสมรรถนะดิจิทัล และการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน พัฒนาทักษะที่จำเป็น และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้อย่างมีความหมาย พร้อมเผชิญกับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 425 คน จำแนกได้ดังนี้ 1) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 33 คน และ 3) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 391 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ รองผู้อำนวยการ ครู และนักเรียน โดยคัดเลือกครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่รวมครูผู้สอนระดับปฐมวัย รวมทั้งสิ้นจำนวน 188 คน ได้จากการเปิดตาราง Krejcie & Morgan (สุจิตรา เทียนสวัสดิ์, 2562) จากประชากร 308 คน ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้ 1) รองผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 27 คน และ 3) นักเรียน (ป.4-ม.3) จำนวน 160 คน

ขอบเขตการวิจัย การวิจัยมี 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ครู และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ระยะที่ 3 การศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครู จำนวน 27 คน ระยะที่ 4 ผลการประเมินการใช้รูปแบบ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ครู จำนวน 28 คน และนักเรียนเรียน 160 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบบันทึกข้อมูลจากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาศรรถนะจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1
2. แบบทดสอบ ใช้สำหรับทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3
3. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาศรรถนะจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1
4. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง คือ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1
5. แบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม เป็นแบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 และระยะที่ 3
6. แบบประเมิน เป็นแบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ และประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาศรรถนะจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 และระยะที่ 4

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด หลักการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
2. สร้างเครื่องมือการวิจัยเพื่อสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ต้องการศึกษา
3. นำเครื่องมือการวิจัยที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพและพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ เช่น ความครอบคลุมของประเด็นที่ใช้วิเคราะห์ สังเคราะห์ความถูกต้อง ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของข้อคำถามด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติการว่าเหมาะสมหรือไม่ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.80-1.00
4. รวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ด้วยวิธี Item total correlation ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.22-0.77 และวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้วิธีของ Cronbach ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93
5. ปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจัดพิมพ์เครื่องมือเป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งเครื่องมือการวิจัยให้กลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้ตอบกลับ
2. ตรวจสอบและคัดแยกเครื่องมือการวิจัยที่สมบูรณ์ โดยเก็บข้อมูลได้ 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ และนำประเด็นเหล่านั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) การทดสอบค่าที ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ค่าคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 สรุปได้ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสมรรถนะของครู การจัดการเรียนรู้เชิงรุก รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สรุปสาระสำคัญที่นำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู การบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในยุคดิจิทัล และคุณภาพผู้เรียน

1.2 จากผลการสังเคราะห์ข้อมูลและการสัมภาษณ์เชิงลึกร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดและฐานข้อมูลสำหรับการออกแบบรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนบ้านม่วงนาดี ได้ว่า องค์ประกอบหลักและตัวบ่งชี้ย่อยของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลมี 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) การออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) การใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นการปฏิบัติ 3) การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ 4) การจัดบรรยากาศและสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.3 ผลการศึกษาค้นหาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับแรกคือ ด้านการออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รองลงมาคือ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นอันดับสุดท้ายคือ ด้านการจัดบรรยากาศเชิงบวกและความปลอดภัยทางใจ

1.4 ผลการสังเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลจากกรณีตัวอย่างของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ (Best Practices) พบว่า ความสำเร็จเกิดจากการบูรณาการหลายมิติ ได้แก่ การมีนโยบายและแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ชัดเจน การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัล การประเมินผลอิงสมรรถนะ การพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องผ่านระบบ Coaching และ PLC ตลอดจนการ

สนับสนุนเชิงนโยบายและทรัพยากรจากผู้บริหาร เมื่อประยุกต์ใช้กับบริบทของโรงเรียนบ้านม่วงนาดี พบว่าควรมุ่งเน้นการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้เทคโนโลยี การออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง การประเมินผลระหว่างเรียน การสนับสนุนจากผู้บริหาร และการสร้างคุณภาพผู้เรียนเชิงสมรรถนะในศตวรรษที่ 21

จากผลการสังเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) การใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นการปฏิบัติ 3) การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ 4) การจัดบรรยากาศและสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการร่างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ได้องค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการพัฒนา 4) ระบบสนับสนุน 5) เงื่อนไขความสำเร็จ และ 6) การประเมินผล

2.2 ผลการตรวจสอบยืนยันร่างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบมี 6 องค์ประกอบคือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการพัฒนา 4) ระบบสนับสนุน 5) เงื่อนไขความสำเร็จ และ 6) การประเมินผล

2.3 ผลการประเมินความเหมาะสมผล ความสอดคล้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู พบว่า ความเหมาะสมผลเชิงทฤษฎีและความสอดคล้องของร่างรูปแบบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน องค์ประกอบของรูปแบบ มี 6 องค์ประกอบคือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการพัฒนา 4) ระบบสนับสนุน 5) เงื่อนไขความสำเร็จ และ 6) การประเมินผล โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านวัตถุประสงค์ และกระบวนการ T-E-A-C-H มีค่าความตรงสูงสุด ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู พบว่า โดยภาพรวมความเหมาะสมและความเป็นไปได้มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมากที่สุด

2.4 ผลการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ประกอบด้วย 4 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย 1) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 2) แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหาร ส่วนที่ 2 รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการพัฒนา 4) ระบบสนับสนุน 5) เงื่อนไขความสำเร็จ 6) การประเมินผล ส่วนที่ 3 แนวทางการดำเนินงานตามกระบวนการของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) กระบวนการพัฒนาของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัล 2) แผนการดำเนินงานตามกระบวนการ 3) วิธีการดำเนินงานตามกระบวนการ ส่วนที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบ

วัดสมรรถนะการจัด การเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู 2) แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้ 3) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4 แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู 5) แบบบันทึกการสังเกตชั้นเรียนและการสะท้อนผล 6) สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู

2.5 ผลการประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหาร ครอบคลุม 5 ด้านได้แก่ ด้านความเหมาะสมด้านเนื้อหา ด้านความถูกต้องทางวิชาการ ด้านความชัดเจนของภาษาและการสื่อสาร ด้านความเป็นรูปธรรมและความสามารถในการนำไปใช้จริง และด้านรูปแบบการนำเสนอและความน่าสนใจ โดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 9 ท่าน มีความเห็นว่าคุณ่มือการใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านม่วงนาดี มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และคะแนนประเมินความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 สรุปได้ดังนี้

3.1 ผลการใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า ครูโรงเรียนบ้านม่วงนาดี ได้พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัล ตามวงจร PDCA (Plan - Do - Check - Act) ตลอดทั้ง 4 วงรอบของการดำเนินงาน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาและยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างยั่งยืนและแท้จริง ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู พบว่า มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและถึงระดับสูงสุดในวงรอบสุดท้าย ดังนี้ วงรอบที่ 1 สมรรถนะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง วงรอบที่ 2 สมรรถนะโดยรวมเพิ่มขึ้นเป็นระดับปานกลาง วงรอบที่ 3 สมรรถนะโดยรวมเพิ่มขึ้นเป็นระดับดี และวงรอบที่ 4 (วงรอบสุดท้าย) สมรรถนะโดยรวมเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับดีเยี่ยม และเป็นการพัฒนาถึงขีดสูงสุด โดยรวมแล้ว การดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี ได้สร้างความยั่งยืนของการพัฒนาสมรรถนะครูในระยะยาว และเป็นต้นแบบสำหรับการขยายผลรูปแบบการบริหารนี้ไปยังโรงเรียนอื่น ๆ ในอนาคต

3.2 ผลการวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูทั้งก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหาร พบว่า คะแนนเฉลี่ยของครูหลังการพัฒนาสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในภาพรวมครูมีพัฒนาการเฉลี่ยเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับสูงมาก แสดงถึงการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังการใช้รูปแบบอย่างเด่นชัด

3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 สรุปได้ดังนี้

4.1 สมรรถนะครู (วงรอบที่ 4) พบว่า ครูโรงเรียนบ้านม่วงนาดีมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนบ้านม่วงนาดี โดยภาพรวมในวงรอบที่ 4 (ครั้งที่ 4) อยู่ในระดับดีเยี่ยม

4.2 คุณภาพผู้เรียน ได้แก่

4.2.1 ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่าน (Reading Tes) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวม 2 สมรรถนะการอ่าน 87.30% สูงกว่าระดับเขตพื้นที่ +10.63 จุด และสูงกว่าระดับประเทศ +8.58 จุด; รายสมรรถนะ อ่านออกเสียง 86.50% (สูงกว่าระดับเขต +7.90 และประเทศ +6.22) และ อ่านรู้เรื่อง 88.10% (สูงกว่าระดับเขต +13.35 และประเทศ +10.94) พร้อมแนวโน้มดีขึ้นจากปี 2566 (รวม +0.80 จุด)

4.2.2 ผลการประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวม 2 ด้าน 64.36% สูงกว่าระดับเขต +10.16 และสูงกว่าระดับประเทศ +6.55; รายวิชา คณิตศาสตร์ 67.37% สูงกว่าระดับเขตและระดับประเทศ)เหนือเขต +16.50, เหนือประเทศ +12.96), ภาษาไทย 61.34% เหนือเขตเล็กน้อย (+3.81) และใกล้เคียงประเทศ)+0.13)

4.2.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 -2567 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมเพิ่มจาก 77.30% เป็น 86.48% (+9.18) โดย คณิตศาสตร์สูงสุด +26.43; วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี +8.86, ภาษาอังกฤษ +8.77, การงานอาชีพ +9.65 ดีเด่นต่อเนื่อง; และ ศิลปะ 100% ในปีการศึกษา 2567

4.2.4 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมโรงเรียน 35.09% มากกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา +3.76 และใกล้เคียงระดับสังกัดและระดับประเทศ จุดแข็งคือ วิทยาศาสตร์ 37.96% สูงกว่าทั้งระดับเขต สังกัด และประเทศอย่างชัดเจน

4.2.5 รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี ปีการศึกษา 2567 พบว่า โดยภาพรวม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน จาก 76.96% ในปีการศึกษา 2566 เพิ่มขึ้นเป็น 79.66% ในปีการศึกษา 2567 ซึ่งคิดเป็นผลต่างที่เพิ่มขึ้น +2.70 จุด บ่งชี้ว่าโรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องในภาพรวม

4.2.6 ระดับความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการวิเคราะห์สถานการณ์ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะด้าน “การสะท้อนผลและปรับปรุงการแก้ปัญหา” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สะท้อนถึงกระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุกที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทบทวนผลลัพธ์จากการเรียนรู้ของตนเอง และพัฒนาแนวคิดต่อยอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การดำเนินการตามรูปแบบการบริหาร TEACH Model ของโรงเรียนบ้านม่วงนาดี ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิดขั้นสูงของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมที่เน้นการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง การเรียนรู้แบบโครงงาน และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนการคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา

4.2.7 ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมที่สะท้อนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างเด่นชัด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในด้านความรักใน

ความเป็นไทยและจิตสาธารณะ รองลงมาคือด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น อย่างมีความสุข ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และการมีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น

4.3. ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู พบว่า โดยภาพรวม มีความคิดเห็นเฉลี่ยในระดับมากที่สุด

4.4 ความพึงพอใจของครูต่อรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านม่วงนาดี โดยภาพรวมพบว่า ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความพึงพอใจในแต่ละด้าน พบว่า ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยมีประเด็นที่สำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนบ้านม่วงนาดี พบว่า ครูมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแต่ยังต้องการพัฒนาเพิ่มเติมในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รองลงมาคือ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การสังเคราะห์แนวคิดจากเอกสาร งานวิจัย และข้อมูลภาคสนาม ทำให้สามารถกำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู 5 ด้าน ได้แก่) การออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) การใช้วิธีการเรียนรู้ ที่หลากหลายและเน้นการปฏิบัติ 3) การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ 4) การจัดบรรยากาศและสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยภาพรวมครูมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ วงษาเนา (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การออกแบบการจัดการ เรียนรู้ (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี และ (4) การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ โดยทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) สภาพที่เป็นจริงของการจัด การเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่ควรจะเป็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและ 3) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.568 (PNI_{modified} = 0.568) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.606) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.577) การใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี (PNI_{modified} = 0.550) และการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.531) ตามลำดับ 4) แนวทางการพัฒนาการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู มี 2 ด้านคือ ด้าน การออกแบบการจัดการเรียนรู้และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิศาตร์น ชื่นใจ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของทักษะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู 2) พัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันด้านทักษะการจัดการ

เรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะการจัดการชั้นเรียน ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ทักษะ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 2) การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู ประกอบด้วย (1) หลักการและความสำคัญ (2) วัตถุประสงค์ (3) เนื้อหา (4) วิธีการพัฒนา และ (5) การวัดและประเมินผล มี 4 Module ประกอบด้วย ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะการจัดการชั้นเรียน ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัลของครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกรียงไกร ป้องศรี (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการ การเรียนรู้ในยุคดิจิทัลสำหรับครูมัศึกษามี 4 องค์ประกอบ 17 ตัวชี้วัดได้แก่ (1) ความรู้ความเข้าใจ(2) เทคนิคกระบวนการ (3) ทักษะการแก้ปัญหา และ (4) การปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลง ผลการยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดพบว่า มีความเหมาะสมทุกองค์ประกอบ 2) สภาพปัจจุบันสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลสำหรับครูมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรไท แสงลุน (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ปัญหาการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูคือการเรียนรู้ร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในการพัฒนาครูให้ทำงานร่วมกันด้วยกระบวนการของการศึกษาชั้นเรียนร่วมกัน

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี พบว่า รูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการพัฒนา 4) ระบบสนับสนุน 5) เงื่อนไขความสำเร็จ และ 6) การประเมินผล โดยกระบวนการพัฒนาใช้แนวคิด T-E-A-C-H Model เป็นแกนหลัก ผลการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบมีความสมเหตุสมผล ความสอดคล้อง และความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้ คู่มือการใช้รูปแบบที่จัดทำขึ้นได้รับการประเมินว่ามีความถูกต้อง เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด จึงถือได้ว่ารูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นมีความครบถ้วนและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศารัตน์ ชื่นใจ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู ประกอบด้วย (1) หลักการและความสำคัญ (2) วัตถุประสงค์ (3) เนื้อหา (4) วิธีการพัฒนา และ (5) การวัดและประเมินผล มี 4 Module ประกอบด้วย ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะการ

จัดการชั้นเรียน ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการประเมิน โปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัลของครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของชานนท์ คำปัทมา (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา องค์ประกอบที่ 2 คือ กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา และองค์ประกอบที่ 3 การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา และรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีความเป็นไปได้ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรไท แสงลุน (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การสร้างรูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูมี 5 องค์ประกอบได้แก่ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) เนื้อหา (4) การวัดและประเมินผล ความเหมาะสมของรูปแบบภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู พบว่า ครูโรงเรียนบ้านม่วงนาดีมีพัฒนาการด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกกรอบตามกระบวนการ PDCA จนถึงระดับดีเยี่ยมในวงรอบสุดท้าย แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นสามารถยกระดับสมรรถนะครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า ครูมีคะแนนเฉลี่ยหลังพัฒนาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีพัฒนาการสัมพัทธ์เฉลี่ยร้อยละ 87.31 ซึ่งอยู่ในระดับสูงมาก ขณะเดียวกัน นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและสามารถส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนได้จริงในบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร ป้องศรี (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สำหรับครูมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาโปรแกรม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแบบเข้มตามโปรแกรม ขั้นตอนที่ 3 การติดตามผลหลังการพัฒนาและสะท้อนผล การออกแบบโปรแกรมพบว่า มีองค์ประกอบ 6 ด้านคือ (1) หลักการของโปรแกรม (2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม (3) เป้าหมายของโปรแกรม (4) เนื้อหา กิจกรรมการพัฒนาของโปรแกรม (5) กระบวนการพัฒนาของโปรแกรม และ (6) การประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม คู่มือการใช้โปรแกรม และชุดกิจกรรม พบว่า มีความเป็นไปได้ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรไท แสงลุน (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดลองใช้

รูปแบบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี พบว่า รูปแบบการบริหาร TEACH Model มีประสิทธิผลอย่างชัดเจน ทั้งต่อการพัฒนาครูและการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในทุกด้านเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับดีถึงดีเยี่ยม สะท้อนถึงการใช้รูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันคุณภาพผู้เรียนมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยผลการประเมิน Reading Test, NT และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของทุกกลุ่มสาระเพิ่มขึ้นจากปีก่อนอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด และเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด สรุปได้ว่ารูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพ ครอบคลุม และสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูและยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงไกร ป้องศรี (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลสำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินโปรแกรม คู่มือการใช้โปรแกรม และชุดกิจกรรม พบว่า โดยรวมทุกระดับมีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก และผลการประเมินความพึงพอใจต่อโปรแกรม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรไท แสงลุน (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การประเมินรูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการนำ รูปแบบการบริหารและคู่มือการใช้รูปแบบ ที่พัฒนาขึ้นไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาครู เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
2. ควรพิจารณารูปแบบการบริหารดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในระดับสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียน หรือระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในภาพรวม

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. สถานศึกษาควรนำรูปแบบการบริหารและคู่มือการใช้รูปแบบไปปรับใช้ในการพัฒนาครู โดยบูรณาการเข้ากับกระบวนการนิเทศภายใน การพัฒนาวิชาชีพครู และการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรนำองค์ประกอบและกระบวนการของรูปแบบไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

องค์ความรู้ใหม่

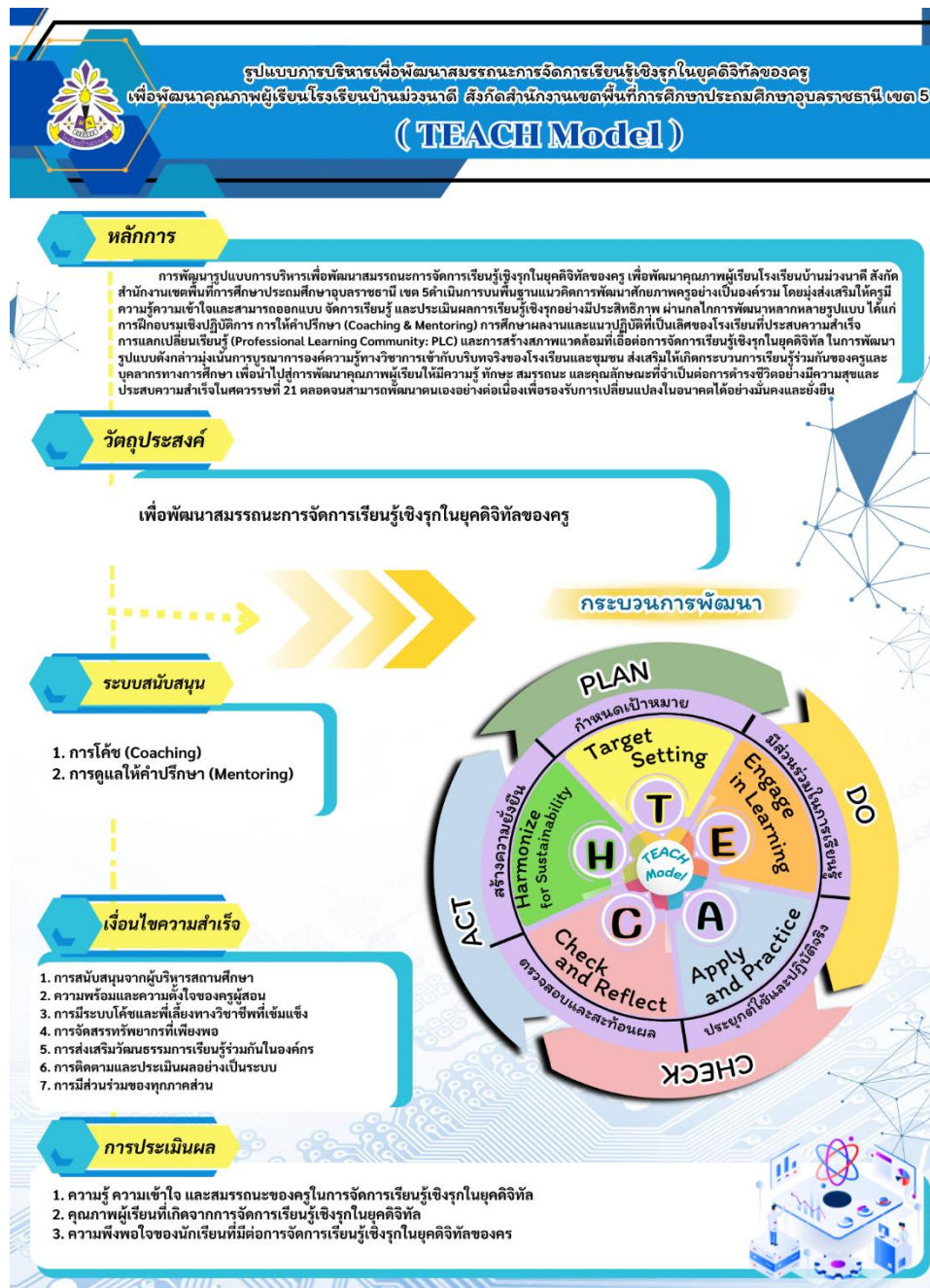
งานวิจัยนี้ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่มีคุณค่าต่อวงการวิชาการและวงการศึกษา ดังนี้

1. ได้พัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ผ่านการพัฒนาอย่างเป็นระบบ การตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีจากผู้เชี่ยวชาญ และการทดลองใช้จริงในโรงเรียนบ้านม่วงนาดี ซึ่งได้รับการพิสูจน์แล้วว่ามีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนประถมศึกษาในชนบท โดยเฉพาะกระบวนการพัฒนา (T-E-A-C-H) ที่บูรณาการเข้ากับวงจร PDCA แสดงให้เห็นถึงแนวทางการบริหารจัดการที่ปฏิบัติได้จริงและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

2. งานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงประจักษ์และเป็นรูปธรรมระหว่างการใช้รูปแบบการบริหารกับการพัฒนาสมรรถนะของครู และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศในหลายด้าน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างหลักฐานว่าการลงทุนในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ไม่ใช่เพียงการพัฒนาครูในมิติเดียว ๆ

3. ได้นำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์จากความคิดเห็นและความพึงพอใจในระดับ "มากที่สุด" ของครู และนักเรียน ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันความสำเร็จของรูปแบบในมิติการยอมรับและความร่วมมือในองค์กร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาให้เกิดผลในระยะยาว

แผนภาพของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคดิจิทัลของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านม่วงนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับปรับปรุงตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร)*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กมลวรรณ วงษาเนา. (2567). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. *วารสารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2*, 2(1),
- เกรียงไกร ป้องศรี. (2567). *โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สำหรับครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชานนท์ คำปิวทา (2565). รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. *วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร*.
- นิศารัตน์ ชื่นใจ. (2564). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม. *วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 4(3), 101–115.
- โรงเรียนบ้านม่วงนาดี. (2566). *รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตนเองของโรงเรียนบ้านม่วงนาดี ปี 2566*. โรงเรียนบ้านม่วงนาดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5.
- โรงเรียนบ้านม่วงนาดี. (2567). *รายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียนบ้านม่วงนาดี ประจำปีการศึกษา 2566*. โรงเรียนบ้านม่วงนาดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5.
- สุจิตรา เทียนสวัสดิ์. (2562). *การวิจัยทางการศึกษา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุสรณ์ เณลิมศรี. (2563). *การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประถมศึกษาด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษา และการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2563.
- อรไท แสงลุน. (2564). *การพัฒนาแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาระดับชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Hamzah, N. H., Nasir, M. K. M., & Wahab, J. A. (2021). The effects of principals' digital leadership on teachers' digital teaching during the Covid-19 pandemic in Malaysia. *Journal of Education and e-Learning Research*, 8(2), 216–221.
- Hattie, J. (2023). *Visible learning: The sequel — A synthesis of over 2,100 meta-analyses relating to achievement*. Routledge.